

Ohje hoitosuhteessa oleville potilaillemme. Varsinais-Suomen hyvinvointialue. Turun yliopistollinen keskussairaala.

Keskenmeno, lääkkeellinen hoito

Kun on todettu, että raskauden normaali kehitys on pysähtynyt, kohtuontelo voidaan tyhjentää joko lääkkeellisesti tai kirurgisesti. Joskus voidaan odottaa vuodon ja kohtuontelon tyhjentymistä itsestään. Lisätietoa voit lukea Hoito-ohjeet.fi sivustolta ohjeesta [Tietoa keskenmenosta](#).

Lääkkeellisen hoidon etuna on, että vältetään nukutus ja kohtuun kohdistuva kirurginen toimenpide. Vakavat perussairaudet, vaikea verenpainetauti tai vaikeaoireinen astma sekä allergia käytettäville lääkkeille voivat estää lääkkeellisen hoidon.

Keskenmenon hoitoa edeltävä tutkimus

Lääkärin vastaanotolla keskenmeno varmistetaan gynekologisella- ja ultraäänitutkimuksella, lisäksi keskustellaan hoitovaihtoehdoista, tarvittaessa selvitetään veriryhmäsi ja otetaan klamydia- ja tippurinäyte. Lääkäri voi kirjoittaa sinulle sairauslomaa, yleensä 2 vuorokautta varsinaisesta vuotopäivästä alkaen.

Lääkkeellinen hoito voidaan toteuttaa kotona tai sairaalassa. **Mikäli hoito toteutetaan kotona, sinulla tulee olla Cytotec® -lääkkeiden ottopäivänä apunasi aikuinen tukihenkilö.** Vastaanoton jälkeen saat vielä hoitajalta ohjauksen hoidon toteuttamisesta ja hoidossa käytettävät lääkkeet.

Lääkkeellisen hoidon aloitus

Keskenmenon lääkkeellinen hoito toteutetaan misoprostoli (Cytotec®) lääkkeellä, lisäksi voidaan käyttää mifepristoni (Mifegyne®) -lääkettä.

Hoitajan ohjauksessa sinulle annetaan tarvittaessa ensimmäinen Mifegyne® -lääke, joka valmistele 1-3 päivän päästä tapahtuvaa kohdun tyhjentymistä. Mikäli oksennat 2 tunnin kuluessa lääkkeen ottamisesta, osa lääkkeistä voi jäädä imeytymättä. Ota tällöin yhteys hoitavaan sairaalaan uuden lääkkeen saamiseksi. Lääke saattaa aloittaa verisen vuodon ja aiheuttaa alavatsatuntemuksia. Tarvittaessa voit ottaa kotona kipulääkettä.

Lääkkeellisen hoidon toteutus

Jos hoito toteutetaan Naistentautien osastolla, saat lääkkeet sairaalassa.

Täytettävä kohta: **Hoidon toteuttamispäivä** _____

Aamulla ota aamupalan yhteydessä **ensimmäinen kipulääke** esimerkiksi: ibuprofeeni 600–800 milligrammaa ja/tai parasetamoli 1 gramma, jotta sen vaikutus alkaa ennen kohdun supistelua.

Noin tunnin kuluttua kipulääkkeen ottamisesta, **laita 4 Cytotec® -tablettia emättimeen. Ota 3 tunnin kuluttua 2 Cytotec® -tabletteja lisää.** Jos runsas verinen vuoto on jo alkanut, ota tabletit suun kautta imeskellen/pureskellen. Verenvuodon mukana tabletit saattavat tulla sulamattomina pois emättimestä. Lääkkeiden vaikutuksesta kohtu alkaa supistella ja raskausmateriaali poistuu verisenä vuotona. Vuodon määrä riippuu raskauden kestosta.

Kivun hoito

Kohdun supisteluun liittyy lähes aina kipua alavatsalla, alaselässä ja joskus reisillä. Kipu voi vaihdella lievästä kuukautiskipujen kaltaisesta tuntemuksesta kovaan kipuun. Oireisiin voi kuulua myös pahoinvointia, joskus myös oksentelua, ripulia, huimausta ja päänsärkyä. Oireet helpottuvat raskausmateriaalin poistuttua.

Ota kipulääkettä lisää tarpeen mukaan, esimerkiksi:

- ibuprofeenia 600–800 milligrammaa 1–3 kertaa vuorokaudessa
- parasetamolia 1 gramma 1–3 kertaa vuorokaudessa

Kipulääkkeet voit ottaa yhtäaikaaisesti tai vuorotellen. Älä ylitä vuorokausiannoksia! Kipua voit hoitaa myös liikkumalla, rentoutumalla, lämpöpussilla ja lämpimällä suihkulla.

Hoidon jälkeen

Kipu voi jatkua kuukautiskivun kaltaisena muutamia päiviä, ota tarvittaessa kipulääkettä. Jälkivuoto on yksilöllistä ja se voi kestää 1–5 viikkoa. Aluksi vuoto voi olla kuukautisvuotoa runsaampaa muutaman päivän ajan, mutta niukkenee vähitellen. **Vältä jälkivuodon aikana** uimista, kylpemistä, tamponien/kuukupin käyttöä sekä yhdyntöjä **tulehdusriskin vuoksi.**

Alkuraskauden keskenmenoissa rutiininomaista jälkitarkastusta ei tarvita. Uutta raskautta voit yrittää heti vuodon loputtua tai seuraavan kuukautisvuodon jälkeen. **Kaikille raskautta yrittäville naisille suositellaan foolihappolisää 0,4 milligrammaa vuorokaudessa.**

Mahdolliset ongelmat

Ota yhteys hoitavaan sairaalaan, jos vuoto jatkuu erittäin runsaana eikä niukkene, jälkivuoto muuttuu pahanhajuiseksi, tulee alavatsakipua tai kuumetta.

Keskusteluapu

Sinun on mahdollista saada **tukea antavaa keskusteluapua kriisityöntekijöiltämme.** Käytettävissä on sairaalapappi tai kriisityöhön perehtynyt sairaanhoitaja. Sairaalapapin antama tukikeskustelu ei edellytä kuulumista mihinkään uskontokuntaan. Kriisityöntekijöiden antama tuki lähtee aina sinun tarpeistasi.